

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

คุณลักษณะของผู้นำทางทหารที่ดี ถูกอบรมสั่งสอนกันมาแต่โบราณกาล ทั้งในโรงเรียน นายร้อย โรงเรียนนายสิบ กำลังพลของกองทัพบกในแต่ละระดับชั้น ถูกปลูกฝังให้มีอุดมการณ์ และภาวะผู้นำ ตามแต่ระดับการปกครองบังคับบัญชาที่ควรจะมี ทั้งเรื่อง ความซื่อสัตย์ ความกล้าหาญ ความเด็ดขาด ฯลฯ เป็นพื้นฐานในการดำรงชีวิตรับราชการทหาร เป็นแนวทางในการปฏิบัติตนให้เป็น ข้าราชการที่ดีของแผ่นดิน ดังคำกล่าวที่ว่า “ทหารของพระราชทาน ทหารของประชาชน”

กองพลทหารราบที่ 2 รักษาพระองค์เป็นหน่วยทหารของกองทัพบกที่มีภารกิจในการเตรียมกำลังเพื่อให้พร้อมรบกับสถานการณ์อันก่อให้เกิดผลกระทบต่อความมั่นคงทางบกทุกรูปแบบ และการใช้กำลังเพื่อเข้าคลี่คลายปัญหา ตลอดจนการปฏิบัติตามภารกิจทางด้านความมั่นคง อื่นๆที่ได้รับมอบหมาย กองพันทหารช่างที่ 2 รักษาพระองค์เป็นหน่วยขึ้นตรงของกองบัญชาการกองพลทหารราบที่ 2 รักษาพระองค์ มีภารกิจให้การสนับสนุนการรบแก่หน่วยดำเนินกลยุทธ์ของกองพลทหารราบที่ 2 รักษาพระองค์ สนับสนุนการช่วยรบให้กับหน่วยสนับสนุนอื่นๆ และปฏิบัติการรบอย่างหน่วยดำเนินกลยุทธ์เมื่อมีเหตุจำเป็น จากภารกิจดังที่กล่าวมา จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่หน่วยกองพันทหารช่างที่ 2 รักษาพระองค์ จะต้องเตรียมกำลังพลให้มีความพร้อมทั้งด้านความรู้ ความสามารถ สภาพกำลังกาย และจิตใจที่เข้มแข็ง อีกทั้งยังต้องเตรียมความพร้อมด้านยุทธโศปกรณ์ทางทหารเพื่อให้สามารถปฏิบัติการที่ได้รับมอบหมายให้เกิดผลสัมฤทธิ์อย่างสูงสุด

จากผลการตรวจสอบการฝึกภายในหน่วย และปัญหาการปฏิบัติงานในสภาวะปกติของกองพันทหารช่างที่ 2 รักษาพระองค์ พบว่ากำลังพลที่ดำรงตำแหน่งต่างๆในปัจจุบันนั้น มักไม่สามารถปฏิบัติงานได้ผลสัมฤทธิ์ทัดเทียมกับกำลังพลในอดีตที่เกษียณอายุราชการ หรือย้ายออกไป ทั้งนี้เนื่องจากระบบการดูแลการปกครองในรุ่นหลังๆ มีการใช้ “ความเป็นผู้นำ” น้อยเกินไป ทำให้ผู้ใต้บังคับบัญชา เกิดความลังเลใจ ในการที่จะทุ่มเทในการปฏิบัติงานหน้าที่ราชการ มีคำกล่าวจากอดีต ผู้บังคับบัญชา ในโรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้าว่า “ทหาร ต้องเป็นเผด็จการหากปกครองแบบให้ทหารชั้นผู้น้อย มีเสียงในการโต้แย้งคำสั่งของผู้บังคับบัญชาแล้ว หากรวมกลุ่มกันแย้งไม่ปฏิบัติการกิจ หน่วยจะเดินหน้าไปได้อย่างไร”

ในสภาวะกาลปัจจุบันกองทัพบกได้มีภาระงานที่เพิ่มมากขึ้นนอกเหนือจากการเตรียมกำลัง และการใช้กำลัง ยกตัวอย่างเช่นการช่วยเหลือประชาชนเมื่อประสบเหตุจากภัยธรรมชาติการเตรียมรับมือกับภัยพิบัติ การรักษาความสงบภายใน ฯลฯ เพื่อให้สามารถปฏิบัติงานดังกล่าวได้อย่างได้

ผลสูงสุด และกองพันทหารช่างที่ 2 รักษาพระองค์ ต้องมีการเสริมสร้าง ลักษณะความเป็นผู้นำในหน่วยของตนเองเพื่อที่จะตอบสนอง นโยบายของ ผู้บังคับบัญชาได้อย่างทันท่วงที และมีประสิทธิภาพ

ทางผู้วิจัยจึงสนใจในเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างรูปแบบภาวะผู้นำกับประสิทธิภาพของการปฏิบัติงานของกำลังพลในกองพันทหารช่างที่ 2 รักษาพระองค์ เกี่ยวกับ “รูปแบบภาวะผู้นำ” รวมทั้ง “ปัจจัยส่วนบุคคล” ในการที่จะส่งผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของกำลังพลในกองพันทหารช่างที่ 2 รักษาพระองค์ ทั้งนี้ เพื่อเสนอแนะแนวทางในการสร้างมาตรฐานในการปฏิบัติงานของกำลังพล กองพันทหารช่างที่ 2 รักษาพระองค์ และ เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาบุคลากร กองพันทหารช่างที่ 2 รักษาพระองค์ ทั้งกำลังพลชั้นผู้น้อย และ ชั้นผู้บังคับบัญชา เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพ และ ประสิทธิภาพสูงสุดในการทำงาน เป็นประโยชน์ต่อหน่วยงานและกองทัพบก ตลอดจนประเทศเทศบาลในกาลต่อไป

1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

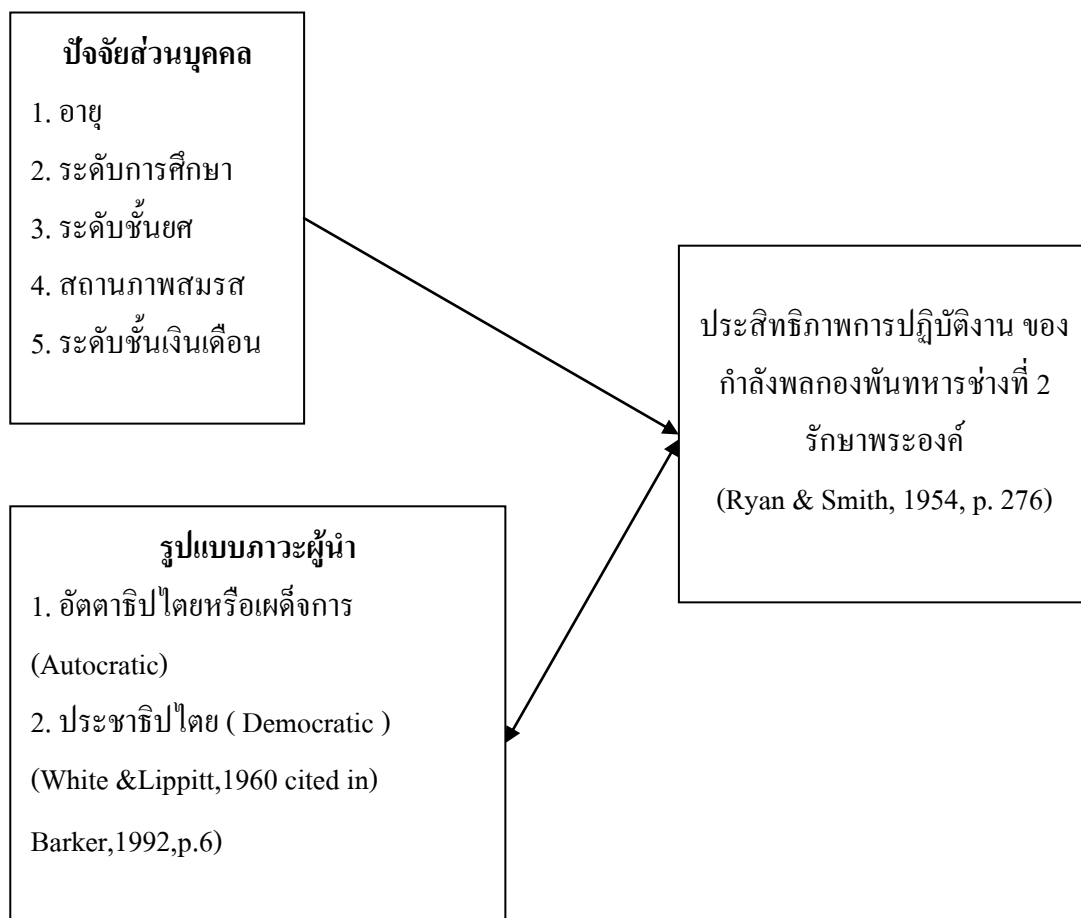
1. เพื่อศึกษาประสิทธิภาพของการปฏิบัติงาน ของกำลังพล กองพันทหารช่างที่ 2 รักษาพระองค์
2. เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับประสิทธิภาพของการปฏิบัติงานของกำลังพล กองพันทหารช่างที่ 2 รักษาพระองค์

1.3 กรอบแนวคิดการวิจัย

จากการศึกษาทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องผู้ศึกษาได้สังเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของกำลังพลในกองพันทหารช่างที่ 2 รักษาพระองค์ได้ 2 ตัวแปรซึ่งประกอบด้วยรูปแบบภาวะผู้นำ , ปัจจัยส่วนบุคคล โดยผู้ศึกษาได้กำหนดปัจจัยส่วนบุคคลที่จะนำมาศึกษาความแตกต่างของระดับความคิดเห็นของกำลังพลได้แก่ อายุ ระดับการศึกษา ระดับชั้นยศ สถานภาพสมรส และระดับชั้นเงินเดือนเพื่อนำมาวิเคราะห์หาแนวทางในการพัฒนาการจัดการประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของกำลังพลในกองพันทหารช่างที่ 2 รักษาพระองค์ให้เหมาะสมต่อไป โดยมีกรอบแนวคิดทางการวิจัยดังภาพประกอบที่ 1.1

ตัวแปรอิสระ (Independent Variables)

ตัวแปรตาม (Dependent Variables)

ภาพประกอบที่ 1.1 กรอบแนวคิดการวิจัย

1.4 สมมุติฐานการวิจัย

1. ปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ อายุ ระดับการศึกษา ระดับชั้นยศ สถานภาพสมรส และระดับชั้นเงินเดือน มีความสัมพันธ์ทางบวกต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของกิ่งงอกงพันทหารช่างที่ 2 รักษาพระองค์

2. รูปแบบภาวะผู้นำ มีความสัมพันธ์ทางบวกกับ ประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของกิ่งงอกงพันทหารช่างที่ 2 รักษาพระองค์

1.5 ขอบเขตของการศึกษา

การศึกษานี้เป็นการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างรูปแบบภาวะผู้นำที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพของการปฏิบัติงานของกำลังพลในกองพันทหารช่างที่ 2 รักษาพระองค์ที่ โดยขอบเขตในการวิจัย ประกอบด้วย

1. ขอบเขตด้านประชากร คือ กำลังพลของกองพันทหารช่างที่ 2 รักษาพระองค์ จำนวน 382 คน
2. ขอบเขตด้านเนื้อหา
 - 2.1 รูปแบบภาวะผู้นำ
 - 2.2 ประสิทธิภาพของการปฏิบัติงาน
3. ขอบเขตด้านพื้นที่การศึกษา เป็นการศึกษากำลังพลในหน่วยกองพันทหารช่างที่ 2 รักษาพระองค์ ที่ปฏิบัติภารกิจในจังหวัดต่างๆ จำนวน 3 จังหวัด ประกอบด้วย จ.ฉะเชิงเทรา จ.ปราจีนบุรี และ จ.ชลบุรี
4. ขอบเขตด้านตัวแปรที่ใช้ในการศึกษาตัวแปรที่ใช้ในการศึกษาประกอบด้วย ตัวแปรต้น รูปแบบภาวะผู้นำ , ปัจจัยส่วนบุคคล ตัวแปรตาม ได้แก่ ประสิทธิภาพของการปฏิบัติงาน
5. ขอบเขตด้านระยะเวลา เป็นการศึกษาวิจัยการดำเนินกิจกรรมเกี่ยวกับ ปัจจัยประสิทธิภาพของการปฏิบัติงานของ กองพันทหารช่างที่ 2 รักษาพระองค์ ปีงบประมาณ 2560 ช่วงไตรมาส 3 (เมษายน 2560 – มิถุนายน 2560)

1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ได้รับทราบประสิทธิภาพของการปฏิบัติงาน ของกำลังพล กองพันทหารช่างที่ 2 รักษาพระองค์
2. ได้รับทราบถึงปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ระหว่างรูปแบบภาวะผู้นำกับประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของกำลังพลกองพันทหารช่างที่ 2 รักษาพระองค์
3. ได้รับข้อเสนอแนะเพื่อที่จะพัฒนาการปกครองในระบอบทหารที่ส่งผลให้ผลการปฏิบัติงานมีประสิทธิภาพมากขึ้น

1.7 นิยามศัพท์เฉพาะ

เพื่อให้เข้าใจความหมายของคำหรือข้อความที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ผู้ศึกษาได้ให้ความหมายหรือข้อความต่างๆ ที่เกี่ยวข้องไว้ดังนี้

1. หน่วยงาน หรือ หน่วย หมายถึง กองพันทหารช่างที่ 2 รักษาพระองค์

2. กำลังพล หมายถึง ข้าราชการทหารที่สังกัดกองพันทหารช่างที่ 2 รักษาพระองค์
3. ผู้นำ หมายถึง ผู้ที่มีอิทธิพลเหนือผู้ตาม เพื่อให้มีพฤติกรรม การปฏิบัติงานตามต้องการ โดยมีจุดมุ่งหมายขององค์การเป็นเป้าหมาย หรือ ผู้บังคับบัญชาของกองพันทหารช่างที่ 2 รักษาพระองค์
4. ภาวะผู้นำ หมายถึง พฤติกรรมของหัวหน้างานที่แสดงออกในระหว่างการปฏิบัติงาน เพื่อให้เกิดความสำเร้จสูงสุด จูงใจให้ผู้ปฏิบัติงานกระทำการ อย่าใคอย่างหนึ่งตามความประสงค์ของตนเอง
5. ผู้นำแบบเผด็จการ หมายถึงมี การที่ผู้นำควบคุมบังคับบัญชา ใช้อำนาจในการปกครอง
6. ผู้นำแบบประชาธิปไตย หมายถึง การที่ผู้นำใช้อำนาจในการปกครองน้อย ให้แนวทางในการปฏิบัติงาน
7. ผลการทำงาน หมายถึง การทำงานที่ได้รับมอบหมายได้ตรงตามเป้าหมายขององค์กร หรือหน่วยงาน
8. ประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน หมายถึง บุคคลที่มีความพึงพอใจในการปฏิบัติงานความสามารถในการบรรลุเป้าหมาย ในงานภารกิจหลักขององค์กร